

de, som bo ved Siden af Søerne — og han mener formodentlig hermed dem, der ere Søerne — ere blevne hovedbrige ved Inddæmningerne af dem. Jeg tror, de ere blevne Stoddere næsten Allesammen, hovedbrige ere vistnok i Almindelighed ikke mange Giere blevne derved. Det ærede Medlem maa vide, at ved de mest glimrende Foretagender af denne Art, der ere foretagne her til Lands, kan man kjøbe Aktierne for 5, 6, 8, 10 pCt. af, hvad de have kostet Gierne. Det er altsaa just ikke den Vej, ad hvilken man bliver rig. Ministeren har oplyst, at Grunden til, at der er betinget Gammelstat af de fra Havet indvundne Arealer, ligger i, at de ere Stats-eiendom, og at det er blevet stillet som Betingelse for Udtørringen, at der skulde betales Stat, altsaa kan man ikke klage over, at Betingelsen fordres opfyldt. Derimod er der jo ganske andre Forhold til Stebe med Hensyn til Søerne. Uden at komme ind paa Retspørgsmaal, som jeg ikke er kompetent til at bedømme, skal jeg kun gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, hvad der i det Mindste har været mig bekendt fra det første Dieblit, jeg bestæftigede mig med den Art Ting, nemlig at det er et meget vanskeligt Retspørgsmaal, hvorvidt der overhovedet kan paalægges Søernes Giere nogen Stat, før vi faae en ny Matrikel. Jeg skal ikke bringe det Spørgsmaal frem, men et Retspørgsmaal af den Bestaafenhed kan man ikke kaste hen i Luften og derpaa støtte en Masse Angreb og Insinuationer, som efter min Formening er fuldstændig vilde. Vil det ærede Medlem indskrænke sig til, hvad hans Forslag gaar ud paa, saa vil jeg, og jeg tror ogsaa mine Meningsfæller, bidrage til, at man med al Humanitet og Sympathi søger at lette de ugunstige Forhold, hvori de fleste af disse Foretagender ere komne, thi jeg tror, at disse Foretagender kunne faae stor fremtidig Betydning for den omkringboende Befolkning, medens jo de Folk, der have paataget sig dem, i Almindelighed ere blevne fuldstændig ruinerede. Disse Foretagender skal man lette, og det gjælder for Resten ligesaa vel om de fra Søerne som om de fra Havet indvundne Arealer.

Judenrigsministeren (Sugerslev):

Jeg søgte før at paavise, at en Hovedforsjæl, som maa søges gjort gjældende i dette Forhold, er begrundet i, at de fra Havet indvundne Arealer gaa fra offentlig Gie over til at være i privat Gie, medens Søerne i Almindelighed ere i privat Gie og vedblive at være deri, og jeg drog Konsekvensen deraf. Dette imødegaaer den ærede Forslagsstiller med at sige, at Sønddæmninger

kunne bedre betale sig end Sønddæmninger af Arealer fra Havet. Jeg maa spørge det ærede Medlem, om de to Størrelser ere kommensurable, og om altsaa det ærede Medlem kan svare mig paa den Maaade. Hvad vedkommer dette det principielle Spørgsmaal, om den Mand eller det Selskab, der inddæmmer fra Søerne, er rig, og det Selskab der inddæmmer fra Havet, er et fattigt Selskab, der ikke kan betale? Man sætter jo dog ikke den Slags permanent Jordstuld under Hensyn til Vedkommendes Formuesforhold. Det er jo bekendt nok, at Hartkornskatten ikke rammer Formuen, men som principiel Indvending duer det ærede Medlems Indvending ikke. Jeg paastaar, at det er en ganske billig Betingelse, man sætter for Sønddæmning, at Jorden skal matrikuleres og i sin Tid sættes i Stat. Men det kan ikke gjøres for Søernes Vedkommende, fordi de ere matrikulerede, og fordi Matrikuleringen finder Sted, uden at man tager Hensyn til senere Forandringer af Jordbunden, Jordens Opdyrkning, Udtørring, Uddybning og desl. Det kan ikke nytte, at det ærede Medlem svarer derpaa, at der vilde kunne indvindes Meget ved at lægge Stat paa udtørrede Søer, thi det rammer ikke Spørgsmaalet. Spørgsmaalet er dette: Er det Princip, hvorefter vi ere gaaede frem, rigtigt, at Matrikullen, naar den een Gang er sat, bliver staaende? Jeg benægter ikke, at der kan gives andre Lovgivningsbestemmelser, men saaledes ere de gjældende Bestemmelser administrativt blevne fulgte, og er det rigtigt, saa har det ærede Medlems Indvending ikke det Mindste paa sig. Den rammer ikke min Indvending paa et eneste Punkt. Nu udtalte det ærede Medlem lidt præcisere, hvad han sigtede til ved at omtale Behandlingen af disse Sager, idet han erklærede, at hele Indenrigsministeriet og hele Finantsministeriet forstod sig ikke derpaa. Jeg kan bedre bruge denne Udtalelse, thi saa kommer jeg ogsaa med, og skal Noget angribes, saa ser jeg hellere, at det ærede Medlem angriber Ministeren end Embedsmænd under Ministeriet, som de ærede Medlemmer her ikke have Noget at gjøre med. Ærede Medlemmer bør jo holde sig til Ministeren.

Steenstrup: Jeg kan ikke erkjende, at enten det ærede Medlem fra Thisted (Sagb) eller den høitærede Minister (Sugerslev) have Ret i de Anker, de anførte imod mig. Jeg har ikke overfor det ærede Medlem fra Thisted sagt eller sigtet til, at nogle enkelte Personer have Fordel af Sø-